

Inkluzivitás egyes dimenziói vidéki felsőoktatásban

Orsós István

Pécsi Tudományegyetem

Bevezetés

2019-ben a Wlisslocki Henrik szakkollégium támogatásával önálló kutatásba kezdtem. A kutatás témáját a 2015-ben megírt tanulmánykötet (Varga, 2015) jelölte ki.

A tanulmány foglalkozik azzal a kérdéskörrel, hogy a méltányosság milyen módon jelenik meg az akadémiai térben. A stratégiai fejlesztés egyik fő kérdésének pedig azt jelölik meg, hogy a diverzitásról és az inkluzívról szóló kutatások eredményei hogyan járulhatnak hozzá az egyetem fejlesztéséhez (Arató, Bigazzi, Trendl, Varga, 2015). Az inkluzív rendszer működési feltételei között a szerző hangsúlyt helyez pl.: a befogadó szemléletre, a sokszínűség értékelésére és a személyre szabott támogatási formák megvalósítására (Varga, 2015)

Előadásom arra keresi a választ, hogy egy vidéki felsőoktatási intézmény hol áll az inkluzivitás folyamatában. Górcső alá vesszük az egyetemeken működő szakkollégiumokat, és szórakozási lehetőségeket.

Kutatói kérdések és módszerek

Az egyetem által rendezett programok mindenki számára elérhetőek-e vagy a társadalmi hátránnyal küzdő csoportok kirekesztődnek (Varga, 2019)?

A hátrányos helyzetű és/vagy cigány roma egyetemisták mennyire jelennek meg az egyetemi élet különféle területein, a tudományos életben (így pl.: szakkollégiumokban) valamint különböző rendezvényeken?

A kutatás lebonyolításához egy online kérdőívet használtam. A potenciális válaszadók elérését, ezzel a minta elemszámának növelését elősegítette az egyetem tanulmányi rendszerében (neptun) való megjelenés.

A kutatás eredményeinek kimutatásához az SPSS programot használtam fel, a változók közötti összefüggéseket kutatva, elsősorban a kisebbségi csoportok és a többségi társadalmi csoport közötti különbségekre és hasonlóságokra fókuszálva.

Tagja valamilyen szakkollégiumnak				
	Cigány/Roma	Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű	Cigány/Roma, Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű	Egyik se
Fő	4	3	2	69
Százalék	22,2	9,7	33,3	9,2

Tudományos tevékenység végzése az egyetemen				
	Cigány/Roma	Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű	Cigány/Roma, Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű	Egyik se
Fő	2	5	2	140
Százalék	11,1	16,1	33,3	18,6

Az alábbi táblázat „Milyen gyakran jársz egyetemi bulikra” nevű kérdésre adott válaszokat prezentálja. Válaszadási lehetőségek: soha, fél évente, havonta, hetente, vagy hetente többször. Kiemeltem a hetente és a havonta válaszlehetőségre adott válaszokat. Szintén az látható, hogy a kisebbségi csoportba tartozók mutatói nem maradnak el a többségi társadalmi réteghez képest.

Egyetemi bulik részvételi gyakorisága								
	Cigány/Roma		Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű		Cigány/Roma, Hátrányos/Halmozottan hátrányos helyzetű		Egyik se	
	Hetente	Havonta	Hetente	Havonta	Hetente	Havonta	Hetente	Havonta
Fő	1	3	2	8	0	3	67	183
Százalék	5,6	16,7	6,5	28,5	0	50	8,9	24,3

Összegzés

A kutatás eredményei terveink szerinti hasznosulása az egyetemi térben, hogy némileg rámutatnak azokra a területekre, melyek az inkluzív egyetemi környezet kialakítását segítik majd elő. A fentiekben korábban idézett tanulmányból is kiderült, hogy a méltányosság erősítése érdekében fontos az egyenlő hozzáférés, a részvétel támogatása, az egyetemi környezet és klíma sokszínűségének támogatása, és az inkluzív rendszer működési feltételeinek biztosítása. (Arató, Bigazzi, Trendl Varga, 2015)

Mindez hozzájárulhat a hallgatói lemorzsolódás csökkentéséhez is, és a hátrányos helyzetű, és vagy cigány roma hallgatók sikeres egyetemi pályafutásához.

Az eredmények kimutatják, hogy a felsőoktatási intézmény jó úton halad az inkluzív váls útján, viszont még sokat kell tenni ennek eléréséhez, és fenntartásához. Sok új, és sokszínű rendezvényekre, és lehetőségekre lesz szükség, amik a kisebbségi társadalomban élőknek is megszólítják.

Hivatkozás

Arató, F. – Varga, A.(2015). Inclusive university: How to increase academic excellence focusing on the aspects of inclusion. University of Pecs, Faculty of Humanities, Institute of Education, Autonomy and Responsibility Study Volumes IV. Pecs

Hajdu, T-Kertesi, G-Kézdí (2015). Roma fiatalok a középiskolában. Beszámoló a TÁRKI életpálya-felmérésének 2006 és 2012 közötti hullámaiból. In: Orsós, A: A Romológia alapjai. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs

Varga, J (2019) A Közoktatás indikátor rendszere. KRTK KTI Budapest.

Óhidy, A (2016) A halmozottan hátrányos helyzetből a diplomáig. Gypsy Studies- Cigány Tanulmányok PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs

Forray, R. K. (2015). Életutak a felsőoktatásban In: Forray, R.K.-Galántai, L Trendl, F: Cigány diákok a felsőoktatásban. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Pécs

PTE Wlisslocki Henrik szakkollégiuma, és a Pécsi Evangélikus szakkollégium támogatásával